

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПРИ ВИВЧЕННІ ПРЕДМЕТУ ФАРМАКОЛОГІЯ

Аліна Арендаренко
Черкаська медична академія
м. Черкаси, Україна

Поринаючи у реалії сьогодення, коли весь світ змінився за період карантину, доводиться підлаштовуватись і бути сучасним. Тому тема дистанційного навчання в освітньому процесі займає неабияку роль.

Завдяки великому вибору платформ, таких як:

- Moodle;
- Google classroom;
- Google Form;
- Google Meet;
- Zoom;
- Skype;
- та інші додатки,

викладачі та здобувачі освіти мають можливість продовжувати освітній процес та мати доступ до матеріалів, не виходячи з дому.

Основною метою дистанційного процесу є забезпечення можливості реалізації здобуття освіти та професійної кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, стану здоров'я та місця проживання.

При вивченні фармакології від початку карантину з весни 2020 року довелось швидко реагувати на проблему, щоб не зупиняти навчальний процес. Найпростішим додатком у користуванні виявився на перший час Viber, в якому можна було легко вийти на відеозв'язок зі здобувачем освіти та надіслати матеріали у групу, а також у більшості він вже встановлений на телефон. Згодом зрозуміли, що даний додаток не зовсім підходить для навчання, так як

зв'язок пропадав, а у деяких здобувачів освіти була відсутня камера на мобільному телефоні. Для вирішення проблеми викладачі почали своє знайомство з Google Meet та Zoom - думки розділились на два табори. Додатком Zoom зручно користуватись для проведення лекцій, які займають не більше 45 хв, так як в безкоштовному режимі діє обмежений час, але це є перевагою для розподілу часу на парі. В Google Meet таких обмежень немає, цим додатком зручно користуватись як для проведення лекцій, так і для проведення практичних занять. До того ж, є і недоліки даного сервіру - немає дошки для написання і демонстрації матеріалу. Дуже зручними виявились програми для розміщення матеріалів, такі як Google classroom та Moodle, до яких можна повернутися в будь-який час, щоб переглянути матеріали та здійснити контроль знань у здобувачів освіти.

Було проведено опитування серед здобувачів освіти та викладачів стосовно дистанційного вивчення предмету «Фармакологія». За результатами опитування ми виділили переваги та недоліки вивчення даної дисципліни в дистанційному режимі.

Переваги:

1. Унікальна можливість підлаштувати навчання під себе

Зазвичай вдома панує спокійна і затишна атмосфера, у здобувача освіти є змога відчувати, що ритм освіти формує він сам і можна адаптувати своє навчання під власний графік, тому що в онлайн режимі можна знаходитись будь-де.

2. Repetitio est mater studiorum / Повторення — мати навчання

Більше не треба соромитись, щоб перепитати у викладача незрозумілу тему, тепер можна переглянути відеоматеріали з лекцій стільки разів, скільки потрібно для розуміння. Добре, коли матеріали викладені у формі презентацій, слайдів та аудіоформаті, до яких можна повертатись будь-коли.

3. Знижується фізичне та психічне навантаження

Можна прокинутись о 8-й та бадьоро поринати у навчання, допиваючи ранковий чай. Не потрібно прасувати речі та збирати ланч до закладу освіти.

Завдяки економії часу на логістику, у здобувачів освіти з'являється додатковий час для вирішення своїх справ. Дистанційне навчання чимало таких питань знімає, це знижує рівень стресу.

4. Об'єктивність оцінювання

Перевірка знань здебільшого стала автоматизованою, здобувачі освіти, виконуючи тести для перевірки знань, можуть одразу побачити статистику своїх оцінок. Також є формат коментування робіт викладачами - це також дає розуміння, за що отриманий саме такий бал.

Недоліки:

1. Відсутність соціалізації

Не дивлячись на те, що технологічний світ прогресує, в людині, яка не має контакту з іншими людьми, розвивається соціофобія. Дорослішання й відчуття приналежності до соціальної групи — надважлива складова становлення для здобувачів освіти. В онлайні вони неначе позбавлені цього.

У звичайному житті здобувачі освіти навчаються командної роботи, вирішенню конфліктних ситуації та ефективної взаємодії один з одним.

2. Гаджетизація життя

Лікарі не радять перебувати біля екранів понад дві години на добу. Не зважаючи на це, здобувачі освіти після навчання одразу ж перемикаються на розважальний контент у гаджети. Тому життя в гаджетах збільшується майже вдвічі.

3. Замало практики

Дослідження доводять, що більшість здобувачів освіти — кінестетики, які пізнають світ через практичний досвід, тобто для вивчення даної дисципліни потрібно перебувати в атмосфері, пов'язаній з лікарськими засобами та препаратами. В онлайні, зазвичай, не існує практики — самі лише дані, які потрібно якось переробити та засвоїти, що не зовсім хочеться робити самому.

4. Відсутність дорослого авторитету і магії навчального процесу

Для ефективного навчання здобувачам освіти потрібна людина, якій вони довіряють та, в присутності якої, не бояться зробити помилку. Ця людина має

бути здатна створити ефект бездоганного простору, формувати й підтримувати динаміку групи. А тоді, коли здобувачі освіти працюють у Google Meet з вимкненим відео і звуком, створити таку атмосферу довіри досить складно. Ще гірше, коли зв'язок переривається і губляться уривки сказаних викладачем фраз. Це впливає на цілісність і магію навчального процесу.

Із проведених анкетувань серед груп молодших спеціалістів фармацевтичного факультету ми отримали такі результати:

дистанційному навчанню надали перевагу 43% здобувачів освіти, проти дистанційного навчання надали свій голос 57% здобувачів освіти

Виходячи із цих даних можна зробити висновок, що здобувачам освіти подобається навчатися в аудиторії, спілкуватися з однолітками та викладачами, отримувати практичні навички, досліджувати лікарські речовини, спостерігати за процесами, дискутувати та вивчати матеріали за допомогою контакту з наставниками, працювати з препаратами, досліджувати їх склад, дізнаватись фармакодинаміку та фармакокінетику, тримати їх в руках і навіть моделювати аптеку.

Таким чином, маючи ряд переваг і недоліків, викладення дисципліни «Фармакологія» в дистанційному форматі не замінює 100% очного навчання.

Змішане навчання є найкращою світовою практикою, адже воно дозволяє розробляти індивідуальні навчальні траєкторії та розвиватися у напрямку живого спілкування.